

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı: Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Desteği – 2021 Yılı Çağrısı

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2021 yılı Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) başvurularını almaya başlamıştır. [Uygulama Usul ve Esasları](#) yenilenen Destek Programının amacı, yıllık toplam enerji tüketimleri 500 Ton Eşdeğer Petrol (TEP) ve üzeri olan, ticaret ve/veya sanayi odasına bağlı olarak faaliyet gösteren, her türlü mal üretimi yapan ve imalat sektöründe faaliyet gösteren Endüstriyel İşletmelerde verimsizliklerin, kayıpların ve enerji atıklarının giderilmesi ve gerekli önlemlerin uygulanmasıdır. VAP destekleri kapsamında KDV hariç, toplam bedeli en fazla 5 milyon TL ve geri ödeme süresi 5 yıldan az olan projelerin başvurusu kabul edilir. Endüstriyel İşletmeler, Bakanlığa sunacakları Projelerini [Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketlerine \(EVD\)](#) hazırlatırlar. Bir Endüstriyel İşletme için azami 5 projesi için başvuruda bulunabilir. Başvuru öncesinde aşağıda iletişim bilgileri verilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileri ile görüşülerek bilgi alınması tavsiye edilmektedir.

Verimlilik Artırıcı Proje (VAP): VAP ya da Proje, enerji verimli ekipman ve sistem kullanımı, yalıtım, rehabilitasyon ve proses düzenleme gibi yollarla; gereksiz enerji kullanımının, atık enerjinin, enerji kayıp ve kaçaklarının önlenmesi veya en aza indirilmesi ile birlikte atık enerjinin geri kazanılması, kojenerasyon sistemleri gibi konulardaki çözümleri içine alan ve Bakanlık tarafından hazırlanan uygulama usul ve esaslarına uygun olarak, bileşenler bazında hazırlanan verimlilik artırıcı proje anlamına gelmektedir.

2021 yılı Çağrısı kapsamında Verimlilik Artırıcı Proje başvuruları için son tarih: 31 Aralık 2021

Aşağıdaki bilgiler

- [Mevzuat ve Kaynaklar](#)
- [Kimler başvurabilir?](#)
- [Başvurusu Yapılacak Projelerde Aranılan Şartlar](#)
- [Başvuru ve Değerlendirme Süreci](#)
- [Dikkat edilmesi gereken hususlar](#)
- [Başvuru adresi](#)
- [Daha fazla bilgi ve sorularınız için:](#)

Mevzuat ve Kaynaklar

- [T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nda yayınlanmış olan 2021 yılı Çağrısı](#)
- [Enerji Kaynaklarının Ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik](#)
- [Enerji Verimliliği Destekleri Hakkında Uygulama Usul ve Esasları](#)

Kimler başvurabilir?

Aşağıdaki koşulları sağlayan işletmeler:

- Mal üretimi yapan ve [İmalat Sanayi sektöründe](#) faaliyet gösteren Endüstriyel İşletme olmak (Asıl faaliyet alanı elektrik üretimi olan, elektrik üretim lisansına sahip tüzel kişiler destek kapsamı dışındadır.)
- Başvuru tarihi itibarıyla, Bakanlık veri tabanına kayıtlı olmak
- Enerji Yöneticisi Sertifikasına sahip bir kişinin Enerji Yöneticisi olarak görevlendirilmiş olması
- Son 3 yıla ait yıllık toplam enerji tüketimlerinin ortalamasının 500 TEP ve üzeri olması ve bu bilgilerin Bakanlık veri tabanına girilmiş olması
- Yürürlükteki [TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı'na](#) göre Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite olmuş veya Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından kabul edilen kurumlarca akredite olmuş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca verilmiş belgeye sahip olunması veya belgelendirme başvurusu yapıldığına dair başvuru yapılan kurum veya kuruluş tarafından düzenlenmiş belge sunulması

Başvurusu Yapılacak Projelerde Aranılan Şartlar

Aşama	Detaylar
Projelerin Hazırlanması	<ul style="list-style-type: none">• Endüstriyel İşletmeler, Bakanlığa sunacakları Projelerini Enerji Verimliliği Danışmanlık Şirketlerine (EVD) hazırlatırlar.• Proje kapsamında aşağıdaki bilgiler başvuru dosyasında yer alır:<ul style="list-style-type: none">○ Projenin gerçekleştirilmesini yönlendirecek yeterlilikteki teknik bilgi ve çizimler○ Projede satın alınacak malların teknik özellikleri○ Uygulama öncesi ve sonrası ölçüm yöntemleri ve ölçüm cihazlarına ilişkin bilgiler○ Ölçüm cihazlarına ait kalibrasyon belgeleri

Aşama	Detaylar
	<ul style="list-style-type: none">○ Proje termin programı ve proje maliyet kalemleri, yapılan hesaplar ve kabuller, hesap metodu ve formüller○ Gerek görülmesi halinde bu hususlar dışında ilave bilgi ve belgeler talep edilebilir.● Başvuru dosyası Ek-1'de, Proje Bileşenleri ise Ek-2'de yer alan formata uygun olarak hazırlanır.
Proje Koşulları ve Destekleme	<ul style="list-style-type: none">● Proje bedeli: Azami 5 milyon TL<ul style="list-style-type: none">○ Proje bedeli (PB): Aşağıdaki değerlerin toplamından müteşekkildir:<ul style="list-style-type: none">▪ Bileşen Bedeli▪ Proje Hazırlama Bedeli▪ Yerinde Ön İnceleme Bedeli● Destek tutarı: Proje Bedeli'nin (PB) %30'u● Proje geri ödeme süresi: Azami 5 yıl● Bir Endüstriyel İşletme için azami 5 projesi için başvuruda bulunabilir.<ul style="list-style-type: none">○ Endüstriyel işletmelerin daha önce destekleme kararı alınmış ve uygulaması devam eden projeleri bu sayıya dahildir.○ Uygulaması tamamlanan ve Bakanlığa bildirilen projeler bu sayıya dahil değildir.● Desteklenmeyecek projeler:<ul style="list-style-type: none">○ Uygulamasına başlanmış olan projeler○ İkinci el ekipman/sistem/kojenerasyon sistemi/atık ısıdan elektrik üretim sistemi alımlarına yönelik projeler○ Leasing yöntemiyle ile yapılan projeler○ Yakıt dönüşümlerine yönelik yapılan projeler○ Kapasite artışına yönelik yapılan projeler○ Yeni tesis kurulumuna yönelik yapılan projeler○ Taşıt alımlarına yönelik projeler○ Üretilen ısı ve/veya elektriği satmak amacıyla yapılan kojenerasyon projeleri○ Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı projeler○ Bakanlık tarafından ilan edilen kriterlere göre uygun bulunmayan diğer projeler

Başvuru ve Değerlendirme Süreci

- 2021 yılı başvuruları 31 Aralık 2021 tarihine kadar alınmaya devam edilecektir.
- Ön İnceleme:
 - Ön İnceleme sonucu başvuruda istenen bilgi ve belgelerde hata ve/veya eksiklik tespit edilmesi halinde gerekli düzeltmelerin yapılması amacıyla başvuru sahibine bildirim yapılır.
 - Başvuru sahibinden, hata ve/veya eksikliklerin en fazla on iş günü içinde giderilmesi istenir. Verilen süre içerisinde hata ve/veya eksikliklerin giderilmemesi halinde başvuru reddedilir ve gerekçesi ile birlikte başvuru sahibine bildirilir.
- Değerlendirme:
 - Ön inceleme sonucunda uygun bulunan veya yapılan bildirim sonucu hata ve/veya eksiklikleri giderilen başvurular, Başkan onayı ile kurulan ve en az 5 kişiden oluşan bir komisyon tarafından aşağıdaki şekilde değerlendirilir:
 - Komisyon, başvurularda yer alan projeleri, ölçüm verilerine, kabullere, hesap metotlarına ve Uygulama Esasları 6 ncı maddede belirtilen hükümlere göre bileşen bazında inceler.
 - Komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu tespit edilen uygunsuzluk, eksiklik veya hatalar başvuru sahibine bildirilir ve hatalara dair açıklamalar istenir.
 - Başvuru sahibinden, en fazla 10 iş günü içinde uygunsuzluk, eksiklik veya hataların giderilmesi istenir. Bu süre zarfında uygunsuzluk, eksiklik veya hataları giderilmeyen proje bileşenleri değerlendirmeye alınmaz ve bu durum gerekçesi ile birlikte başvuru sahibine bildirilir.
 - Komisyonun uygun bulduğu proje bileşenleri üzerinde gerek görülmesi halinde yerinde ön inceleme yapılır. Ön inceleme, Bakanlık personeli veya hizmet alınmak suretiyle Bakanlık tarafından belirlenen gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılır. Yerinde ön incelemenin gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda hizmet bedelleri endüstriyel işletme tarafından karşılanır. Yerinde ön inceleme yapılmasına ilişkin başvuru sahibine bildirim yapılır.
 - Yerinde Ön İnceleme aşağıdaki hususlar çerçevesinde yapılır:
 - Yerinde Ön İnceleme kapsamında, proje bileşenlerinde yer alan ekipman/sistem/kojenerasyon sistemi/atık ısıdan elektrik üretim sisteminin Endüstriyel İşletmede mevcudiyeti kontrol edilir. Mevcut durum ve yapılan ölçümler tarih ve saat etiketi olacak şekilde fotoğraflanarak veya video ile kayıt altına alınır.
 - Proje bileşenlerinin birim enerji tüketimleri ölçülür. Bu ölçümlerde projesinde kabul edilmiş olan ölçüm metodu ve kalibre edilmiş ölçüm aletleri kullanılır.
 - Yerinde yapılan inceleme ve ölçümler kapsamında formatı Ek-3'de yer alan proje Yerinde Ön İnceleme tutanağı düzenlenir. Varsa tespit edilen eksiklikler, uygunsuzluk veya hatalar ile ölçüm sonuçları projedeki değerlerinden farklı olan proje bileşenleri başvuru

sahibine bu tutanak ekinde yerinde teslim edilir. Tutanakta uygulanmış veya uygulanmasına başlanmış proje bileşenleri belirtilir ve bunlara ilişkin proje bileşenleri değerlendirmeye alınmaz.

- Yerinde inceleme kapsamında eksiklik, uygunsuzluk ve hatalar tespit edilmesi halinde, başvuru sahibinden yerinde ön inceleme tarihinden itibaren en fazla 10 iş günü içerisinde giderilmesi istenir. Bu süre zarfında eksiklikleri giderilmeyen proje bileşenleri değerlendirmeye alınmaz ve bu durum başvuru sahibine bildirilir.
- Yerinde Ön İncelemenin gerçek veya tüzel kişilerce yapılması durumunda, yerinde inceleme tutanağı incelemenin yapıldığı tarihte elektronik ortamda Bakanlığa gönderilir. Yerinde incelemeyi yapan gerçek veya tüzel kişiler Enerji Yöneticisi Sertifikasına sahip en az 2 kişi kişiden oluşmalıdır.
- Bakan onayı ile desteklenmesine karar verilen projeler, başvuru sahibi endüstriyel işletmeye bildirilir ve Bakanlık internet sayfası üzerinden ilan edilir. Bu ilan tarihi projenin başlangıç tarihi olarak kabul edilir.

Dikkat edilmesi gereken hususlar

- Başvuru yapmadan önce [Yönetmelik](#) ve [Uygulama Esaslarının](#) incelenmesi tavsiye edilmektedir.
- Kojenerasyon sistemlerine ait proje başvurularında 18/09/2014 tarihli ve 29123 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren [Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ](#) uyarınca belirlenen kriterlere göre kojenerasyon tesisi verim belgesi almış olma şartı aranır.
- Projede değişiklik talebi olması durumunda Bakanlığa bildirilir ve Bakanlığın uygun görüşü alınır. Uygun görüş alınan değişiklik talepleri kapsamında başvuru dosyasının ilgili kısım ve ekleri revize edilerek en fazla otuz takvim günü içerisinde Bakanlığa sunulur. Proje uygulama süresince değişiklik talebi bir defaya mahsus olarak kabul edilir. Bakanlığın uygun görüşü alınmadan projede değişiklik yapılması durumunda proje destek kapsamından çıkarılır.
- Başvurusu kabul edilmiş, değerlendirilmiş ve desteklenmesi kararlaştırılmış olsa dahi, projenin başlangıç tarihinden itibaren iki yıl içerisinde TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardına göre Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite olmuş veya Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından kabul edilen kurumlarca akredite olmuş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca verilmiş belgeye sahip olunması gerekmektedir. Aksi durumda destek ödemesi yapılmaz ve endüstriyel işletme, herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunamaz.
- Uygulanacak destek miktarının hesaplanmasında Yeminli Mali Müşavir tarafından onaylanmış fatura bilgileri esas alınır. Proje Hazırlama Bedeli ile yerinde Ön İnceleme Bedeline ilişkin faturalar hariç diğer faturaların proje başlangıç tarihinden sonra düzenlenmiş olması gerekmektedir. Gerçekleşen proje bedelinin KDV hariç kabul edilen proje bedelinden fazla olması durumunda, kabul edilen proje bedelinin en fazla %10 artırımlı değerini geçmeyecek Proje Bedeli üzerinden yapılan hesaplamalara göre destek ödemesi yapılır. Gerçekleşen proje bedeli hiçbir surette KDV hariç 5 milyon Türk Lirası'nı aşamaz.

- Endüstriyel işletmelere yapılacak ödemelerde, döviz cinsinden yapılan harcamaların Türk Lirası karşılığı, fatura tarihindeki TCMB döviz satış kuru veya daha düşük ise fatura üzerinde yer alan kur üzerinden hesaplanır.
- Yabancı dilde hazırlanmış her türlü belgenin gerektiğinde yeminli mütercim tarafından yapılmış Türkçe çevirisi istenebilir.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanmak üzere başvuruda bulunulan projeler için, Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) desteklerinden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez.

Başvuru adresi

Başvurular, posta yoluyla “Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı Nasuh Akar Mah. Türkocağı Cad. No:2 06520 Çankaya/Ankara” adresine yapılacak ve ayrıca vapdestek@enerji.gov.tr elektronik posta adresine gönderilecektir.

Daha fazla bilgi ve sorularınız için:

İrtibat Kişisi	Unvan	İletişim Bilgileri
Bora Omurtay	VAP ve GA Grup Koordinatörü	Tel: (312) 212 64 20 – 7802 e-posta: bora.omurtay@enerji.gov.tr
Zehra Ertan	Mühendis	Tel: (312) 212 64 20 – 7797
Derya Aydemir	Mühendis	Tel: (312) 212 64 20 – 6959